

Ministerie van Financiën
Minister van Financiën
De heer E. Heinen Msc
Via www.internetconsultatie.nl/sanctiemaatregelen/b1

KvK Haaglanden 52988368
IBAN: NL20TRIO0212407368
BIC: TRIONL2U

KENMERK: B/2024/218/GM

DATUM: 6/8/2024

ONDERWERP: consultatiereactie Wet internationale sanctiemaatregelen

Geachte heer Heinen,

Graag reageert de Pensioenfederatie op de consultatie van het conceptwetsvoorstel Wet internationale sanctiemaatregelen. Fijn dat deze mogelijkheid wordt geboden. Het wetsvoorstel biedt onder andere de ruimte om een stille bewindvoerder aan te wijzen. De Pensioenfederatie vraagt om doublures met andere regelgeving te voorkomen door pensioenfondsen uit te zonderen van deze standaard regelgeving van artikel 5 en te verduidelijken dat DNB:

- een stille bewindvoerder via de Pensioenwet of de Wet verplichte beroepspensioenregeling aanwijst; of
- zelf als bewindvoerder optreedt.

Pensioenfondsen worden gezien als ondernemingen o.b.v. VWEU

Het wetsvoorstel koppelt de reikwijdte in artikel 5:1 van de Wet internationale sanctiemaatregelen begrijpelijkerwijze aan het ondernemingsbegrip uit het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Nederlandse pensioenfondsen zijn op basis van de Pensioenwet en de Wet verplichte beroepspensioenregeling weliswaar stichtingen, maar worden op basis van het EU-recht gezien als 'ondernemingen' ([C67-96](#); [C115-97](#); [C117-97](#) en [C219-97](#)). Alhoewel de werking van het mededingingsrecht wordt beperkt vanwege de diensten van algemeen economisch belang (DAEB) is vastgesteld dat het gebruikte ondernemingsbegrip zich uitstrekt tot pensioenfondsen.

Ongewenst is dat formeel hoofdstuk 5 over continuïteit en afwikkeling van toepassing wordt

Als gevolg van deze reikwijdte wordt daarmee hoofdstuk 5 van toepassing. Allereerst is dat vreemd omdat vrijwel kan worden uitgesloten dat Nederlandse pensioenfondsen vanwege onjuiste toepassing van sanctieregelgeving een bewindvoerder nodig zouden hebben. Zij staan immers onder toezicht van De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten. Ten tweede is dat vreemd omdat De Nederlandsche Bank (DNB) prudentieel toezichthouder van pensioenfondsen is en al:

- een bewindvoerder kan (laten) benoemen ([173 Pw](#) en [168 Wvb](#));
- een stille curator/bewindvoerder kan benoemen ([172 Pw](#)) en [167 Wvb](#)); of
- een last en last onder dwangsom (aanwijzing) kan opleggen ([171 Pw](#) en [166 Wvb](#)).

DNB zal de bovengenoemde standaard bevoegdheden kunnen koppelen aan ‘beheerste en integere bedrijfsvoering’ om op die manier ook naleving van sanctieregels af te dwingen.

Anders dan pagina 15 van de conceptmemorie van toelichting beschrijft is een apart regime voor pensioenfondsen ongewenst en is geen sprake van een lacune. Aanpassing is volgens ons nodig omdat de stichting pensioenfonds vermogen beheert voor rekening en risico van belanghebbenden. Juist het standaard toezicht verbindt naleving van sanctieregels aan het prudentiële toezicht dat voor de belanghebbenden zo belangrijk is.

Ons verzoek: doordenk nut en noodzaak om pensioenfondsen in scope te nemen/ voorkom doublures en sluit aan bij bestaande pensioenwetgeving

Duidelijk is dat pensioenfondsen sanctieregels moeten naleven. Dat doen zij ook en er zijn geen indicaties dat zij gedrag vertonen dat het wetsvoorstel beoogt te voorkomen. Een logische stap is om op pensioenfondsen via de bestaande regels toezicht te houden wat leidt tot de volgende voorgestelde aanpassing in 5:1: onderneming: *onderneming als bedoeld in artikel 101, eerste lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, met uitzondering van het pensioenfonds zoals bedoeld in artikel 1 van de*

Pensioenwet en het beroepspensioenfonds zoals bedoeld in artikel 1 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling .

We benadrukken dat pensioenfondsen hechten aan een stabiele en veilige omgeving en dat we het belang van een goede naleving van en handhaving op sanctieregelgeving onderschrijven. Pensioenfondsen blijven toetsen van investeringen en deelnemers tegen sanctielijsten.

Het doel van de regels, met name het bevriezen van tegoeden dan wel het goed beheren van middelen, is het primaire doel van een pensioenfonds. Bij hits tegen sanctielijsten worden bezittingen in feite al bevroren en betalingen voorkomen.

Ons verzoek: flexibiliteit van lagere regelgeving vraagt om duidelijkheid en inzicht voor poortwachters door een goede terugkoppeling

De Pensioenfederatie begrijpt de wens om de regelgeving rond sancties in voorkomende gevallen via lagere regelgeving te verduidelijken. Antwoorden op vragen van marktpartijen aan de regelgever, meldpunten en/of toezichthouders worden op dit moment echter niet of zeer globaal beantwoord. De nieuwe paragraaf 3.1 voorziet weliswaar in een proces van melding, controle en verwerking van de melding, maar nog onvoldoende in de terugkoppeling aan de melder over de juistheid ervan. De Pensioenfederatie stelt voor artikel 3.1.1 'Aanwijzing en taken centraal meldpunt sanctienaleving' daarom als volgt aan te vullen:

- 1. Bij algemene maatregel van bestuur wordt het centraal meldpunt sanctienaleving aangewezen.*
- 2. Het centraal meldpunt sanctienaleving heeft voor de meldingsplichten die voortvloeien uit sanctiemaatregelen, tenzij bij of krachtens de wet anders is bepaald, tot taak:*
 - a. meldingen in ontvangst te nemen die voortvloeien uit sanctiemaatregelen en de melder te berichten over de ontvangst van de melding;*
 - b. de ontvangen melding en de gemelde gegevens zo mogelijk te controleren op juistheid bij de melder of aan de hand van andere beschikbare gegevens en de melder schriftelijk of digitaal terug te koppelen over de correctheid van de melding;*

Ons verzoek: besteed aandacht aan een risico gebaseerde aanpak van poortwachters

De Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel benadrukt op een aantal plaatsen het risicogebaseerde karakter van het *toezicht* door autoriteiten op de naleving van het wetsvoorstel. De eerdere ‘Preconsultatie – Modernisering van het Nederlandse sanctiestelsel’ benoemde in artikel 1 ook het belang van de risico-inschatting door poortwachter(s) zelf.¹ Een dergelijke toelichting of bepaling ontbreekt in de onderhavige consultatie.² Pensioenfondsen hebben eerder toegelicht dat een dergelijke risico-inschatting gecombineerd met de gedachte achter sancties (het bevriezen van bepaalde tegoeden) een toets van werkgevers tegen sanctielijsten niet opportuun maakt. De Pensioenfederatie ziet een dergelijke bevestiging graag, omdat het wel (moeten) uitvoeren van een dergelijke toets tussen de € 520 miljoen en € 728 miljoen zou kosten. Terwijl de uitkomst met of zonder toets identiek is: de aansluiting van de werkgever wordt gecontinueerd. We zien in de memorie van toelichting wel aanwijzingen dat naar het materiële belang en het effect moet worden gekeken.³

De Pensioenfederatie leest graag de bevestiging terug dat niet effectieve maatregelen zoals een werkgeverstoets tegen sanctielijsten achterwege kan blijven omdat het werknemersbelang hiermee niet is gemoeid.

¹ Zie <https://www.internetconsultatie.nl/sanctiestelsel/b1>.

² Zie <https://www.internetconsultatie.nl/sanctiemaatregelen/b1>.

³ Zie bijvoorbeeld § 3.4.1: [...] *Tegelijkertijd zijn er situaties waarbij in de EU gevestigde rechtspersonen en entiteiten die daadwerkelijke economische activiteiten ontplooiën, niet voldoende in staat zijn om volledig effect te geven aan de internationale sanctiemaatregelen – zeker wanneer deze voor langere duur gelden – zonder dat hierdoor aanzienlijke (negatieve) sociaalmaatschappelijke gevolgen kunnen ontstaan zoals disruptie van leveranciersketens, tekorten aan grondstoffen, halffabricaten of eindproducten, verlies van werkgelegenheid en financiële moeilijkheden voor toeleveranciers of afnemers. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een in Nederland gevestigde onderneming die in Nederland winkels uitbaat en die (direct of indirect) voor meer dan 50% in handen is van een gesanctioneerde (rechts)persoon waarvoor een bevroeringsverplichting geldt. In zo'n geval zal de onderneming al snel geen nieuwe voorraden kunnen aanschaffen, werknemers aannemen of vervangingsinvesteringen kunnen verrichten en slechts met moeite – bijvoorbeeld via een ontheffing per transactie – aan bestaande verplichtingen kunnen voldoen zoals het betalen van salarissen, leveranciers etc. [...]*

- B/2024/218/GM , pagina 5 van 5

We voegen onze eerdere brief van 29 september 2023 als bijlage bij deze brief.

De Pensioenfederatie ziet uit naar overleg over de inhoud van deze brief.

Met vriendelijke groet,

Edith Maat
Directeur

c.c. de minister van Buitenlandse Zaken, C. Veldkamp

bijlage: consultatiereactie d.d. 29 september 2023 'Preconsultatiedocument – Modernisering van het Nederlandse sanctiestelsel'

Ministerie van Financiën
Demissionair minister S.A.M. Kaag MA, MPhil
Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag

KENMERK: B/2023/1012/GM

DATUM: 29 september 2023

ONDERWERP: preconsultatie Modernisering Sanctiestelsel

Geachte mevrouw Kaag,

Met interesse en waardering heeft de Pensioenfederatie kennisgenomen van de preconsultatie inzake modernisering van de Sanctieregelgeving (Sw) waarbij deels wordt aangesloten bij de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). Daarin zien we veel elementen die volgens ons bijdragen aan een betrouwbaar economisch stelsel. Juist ook ons vrije economische stelsel vraagt om integer handelen en goed bestuur.

In deze brief, die we vanwege de vakantieperiode na 25 augustus 2023 indienen, vragen we aandacht voor een aantal hoofdpunten die we ondersteunen of volgens ons om heroverweging vragen. In de bijlage treft u meer technische punten aan.

Onze analyse: artikel 6 van de voorgestelde regeling voorkomt het screenen van werkgevers door pensioenfondsen

Pensioenfondsen identificeren en verifiëren werkgevers in hun zogeheten aansluitingsproces. Dit betekent veelal dat op basis van gegevens van de Kamer van Koophandel uit het Handelsregister of vanuit de Loonaangifteketen een aansluiting wordt gerealiseerd. Deze aansluiting volgt:

- uit de wet omdat sprake is van een verplichte aansluiting bij een pensioenfonds; of
- uit een overeenkomst waarbij de werkgever heeft gekozen uit één of meerdere aanbieders van pensioenproducten.

Uit de aard van de aansluiting van de werkgever, die kwalificeert als een relatie zoals bedoeld in de Sw, volgt dat geen sprake is van tegoeden die toebehoren aan, eigendom zijn van, in bezit zijn van, of onder zeggenschap

zijn van de werkgever. Immers dergelijke tegoeden worden op basis van de Pensioenwet en de Wet verplichte beroepspensioenregeling buiten de beschikking van de onderneming gebracht ten behoeve van het pensioen van de werknemers. De analyse van de Pensioenfederatie vindt ook steun in de Handreiking Sanctieregelgeving voor Pensioenfondsen van De Nederlandsche Bank waarin weloverwogen geen toetsing van de werkgever wordt verondersteld, maar de focus ligt op ‘deelnemers’ en ‘beleggingen’.¹

Pensioenfondsen blijven ervan uitgaan dat het niet toetsen van werkgever aan de Sw ook na de voorgestelde modernisering uitgangspunt blijft.

Ons analyse: het toetsen van werkgevers is niet nodig en zou onwaarschijnlijk kostbaar en bij een ‘bevinding’ tot een ‘waiver’ leiden

In Nederland zijn er zo’n 2 miljoen bedrijven verdeeld over 380.000 besloten vennootschappen en 51.000 andere rechtspersonen. Natuurlijke personen drijven in 1,2 miljoen gevallen een onderneming. In Nederland zijn zo’n 10 miljoen mensen werknemer waarvan zo’n 87% pensioen op bouwen. Uit onderzoek van het CBS en het aanvalsplan witte vlekken is inzicht verkregen in de werkgevers die wel en geen pensioen aanbieden. Omgekeerd geeft dat ook zicht op werkgevers die wel pensioenregelingen laten uitvoeren.

Grootte bedrijf	Aandeel witte werkgevers
1 – 9 werkzame personen	35%
10–49 werkzame personen	1%
100 of meer werkzame personen	0%

Leeftijd bedrijf	Aandeel witte werkgevers
Korter dan 2 jaar	39%
2 tot 5 jaar	35%
5 tot 8 jaar	30%
8 jaar of langer	18%
Totaal bedrijven	29%

Bron: aanvalsplan witte vlekken Stichting van de Arbeid

¹ Zie <http://www.toezicht.dnb.nl/binaries/50-235742.pdf>

Het aantal werkgevers dat door pensioenfondsen, in geval van onduidelijke regelgeving, getoetst zou moeten worden bedraagt mogelijk:

- 842.000 (71% van 1,2 miljoen) bestaande werkgevers; en
- 25.000 nieuwe werkgevers²

De pensioensector zou bij een wijziging van regels zodoende zo'n 867.000 sanctiewetcontroles op werkgevers gaan toepassen. Onze ervaring aan de beleggingenkant, waar pensioenfondsen uiteraard toetsen, rekenen we met een sanctiewet- en Wwft-controles die vijf tot zeven uur duren. Met een uurtarief van € 120,- voor schaarse compliance-experts zou aanpassing van regelgeving tussen de € 520 miljoen en € 728 miljoen kosten.³

Via meldingen van banken en feiten van algemene bekendheid hebben pensioenfondsen soms te maken met een melding die verband houdt met een werkgever. In die gevallen was bijvoorbeeld dieper in de eigendomsstructuur sprake van een UBO die voorkwam op een sanctielijst. Onze ervaring is dat een melding bij de toezichthouder leidt tot een 'waiver' waarbij de aansluiting van de werkgever volledig in stand blijft om de werknemers niet te schaden in hun belang om adequaat pensioen op te bouwen. Wij zien dat als volledig in lijn met de letter en het doel van de Pensioenwet én tegelijk als in overeenstemming met de Sw omdat het tegoed van degene op de sanctiewet is vermeld hem niet meer toebehoort, niet meer zijn eigendom is, niet meer in zijn bezit is en hij evenmin zeggenschap (meer) heeft.

Ons verzoek: houd bij pensioenfondsen aangesloten werkgever ook nu buiten de sanctiewettoets

Aangesloten werkgevers zijn client bij een onder toezicht staande betaalinstantie of bank. Het risico dat pensioenfondsen een gesanctioneerde werkgever aansluiten is door de sanctiewettoets die banken of betaalinstanties uitvoeren nihil en de gevolgen van een 'hit' zijn nihil.

² Het aantal nieuwe en beëindigde werkgevers bedraagt tussen 25.000 en 30.000 over een periode van tien jaar. Zie de [statistische overzichten](#) van het CBS.

³ Door het ontbreken van een centrale, toegankelijke administratie gaat het om 'unieke' en verstreckende onderzoeken.

Ons verzoek is om geen regelgeving van toepassing te verklaren die

- geen enkel gevolg heeft; en
- tussen de € 520 en € 728 miljoen kost.

Dat kan eenvoudig door onze analyse op pagina 2 te ondersteunen en expliciet te benoemen in een memorie van toelichting.

Onze inzet: blijven bijdragen aan een betrouwbaar economisch stelsel door te toetsen waar dat nodig is

Uiteraard blijven pensioenfondsen hun deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en investeringsrelaties toetsen aan de Sw.

We ondersteunen de vastlegging van ‘hits’ in het Handelsregister

De Pensioenfederatie begrijpt dat een goede grondslag voor een ‘register’ wordt gezocht en ondersteunt ook de ‘aantekening’ die aan het Handelsregister kan worden toegevoegd.

De Pensioenfederatie ziet meerwaarde en ook noodzaak om pensioenfondsen toegang te geven tot:

- persoons- en adresgegevens van bestuurders;
- persoons- en adresgegevens van uiteindelijke belanghebbenden; en
- de ‘aantekening’ zoals opgenomen in het geconsulteerde artikel 16c van de Handelsregisterwet.

Eerder hebben pensioenfondsen, bij de consultatie van de datavisie op het Handelsregister, aangegeven dat zij in het kader van premieheffing bestuurders en uiteindelijke belanghebbenden aansprakelijk moeten kunnen stellen voor onbetaald gebleven pensioenpremies. Dergelijke informatie wordt gemist.

De inzage in de ‘aantekening’ is relevant voor de toetsen die pensioenfondsen in het kader van de Sw wel moeten uitvoeren. De modernisering wint aan kracht en effectiviteit als informatie die de overheid van marktpartijen ontvangt, beoordeelt en vastlegt in een aantekening ook aan (diezelfde) marktpartijen terug levert. Onze oproep is om iedere marktpartij die volgens

B/2023/1012/GM, pagina 5 van 13

de modernisering tot handhaving van de Sw wordt gehouden toegang te geven tot de bedoelde 'aantekening' in het Handelsregister en UBO-register.

De reactie op vragen vindt u in de bijlage

De reactie op de gestelde vragen en onze technische opmerkingen vindt u in de bijlage.

Mocht u vragen hebben over onze reactie dan zijn we graag bereid tot een toelichting.

Met vriendelijke groet,

Edith Maat
Algemeen Directeur

Bijlage: technische opmerkingen

Bijlage: technische opmerkingen

Vraag 1.

Behoeft de lijst van partijen die onder Wwft-toezicht vallen en die het kabinet nu voor ogen heeft, uitbreiding of juist inperking? Dit gelet op

- i) de functie die de desbetreffende partijen in het economisch verkeer hebben en
- ii) het risico op het schenden van sanctiemaatregelen of het faciliteren daarvan.

Op het eerste gezicht lijkt het logisch om een aantal Wwft-dienstverleners één op één door te vertalen. De sanctielijsten zijn openbaar en de overheid – die de sanctielijsten (mede)vaststelt – kan zowel via de Basisregistratie Personen (gemeenten), het Handelsregister (Kamer van Koophandel), de fiscale registratie (Belastingdienst) en de Loonaangifteketen (Belastingdienst en het UWV) de personen en rechtspersonen op Sanctie- Terrorisielijsten goed filteren. Voor het detecteren van het oogmerk op witwassen en terrorismefinanciering is de overheid afhankelijk van marktpartijen. Omdat al vaststaat Wwft-dienstverleners oorspronkelijke overheidsbronnen raadplegen en het proces van beoordelen een binair karakter heeft (wel niet vermeld) is het zeer de moeite waard om als overheid een goede stap voorwaarts te zetten en alle overheidsregistraties te koppelen aan sanctie-, en terrorismelijsten zodat andere (markt)partijen hierop kunnen voortbouwen.

Onze suggestie is om in overleg met marktpartijen een businesscase op te stellen.

Vraag 2.

Hoe beoordeelt u de uitvoerbaarheid en effectiviteit van de artikelen 1 t/m 3 over de administratieve organisatie en interne controle?

Voor pensioenfondsen is dit uitvoerbaar als in de Memorie van Toelichting wordt opgenomen dat deze rol bij een van de bestaande functionarissen kan worden belegd zoals een compliance officer of één van de drie verplichte sleutelhouders of een lid van het bestuur.

Vraag 3.

Acht u de onderdelen waar de opleiding op moet zien, in artikel 4, toereikend?

Bewustwording door opleiding is een goede eerste stap. In artikel 3 en 4 zou geregeld kunnen worden dat een functionaris of opleiding het draagvlak voor goede naleving van Sw bevordert. Het ontstaan en behoud van draagvlak hangt echter ook samen met de overtuiging of de overheid een taak toedeelt aan andere (markt)partijen terwijl de overheid een binaire beoordeling of personen wel of niet op een sanctie- of terrorismelijst staan eenvoudig als eerste gereede partij kan oppakken.

Vraag 4.

In het licht van artikel 5 betreffende het cliëntenonderzoek. Hoe beoordeelt u het:

- a) zoveel als mogelijk aansluiten bij het Wwft-clieëntenonderzoek?
- b) overnemen van de identificatie en verificatieverplichtingen zoals die gelden in de Wwft?
- c) uitoefenen van een voortdurende controle, in het tweede lid, onderdeel d?
- d) opnemen van het onderzoek naar de incidentele transactie in het derde lid, onderdeel b? Zou het wenselijk zijn om hier een (ander) drempelbedrag te hanteren dan in de Wwft, zo ja welk?

Pensioenfondsen zijn door deze één op één doorvertaling onzeker of de huidige werkwijze kan worden gehandhaafd zodat alleen risicovolle en zinvolle processen worden getoetst: deelnemers- en beleggingsadministratie. De werkgeversadministratie is op dit moment uitgezonderd en het verdient aanbeveling om via de Memorie van Toelichting te bevestigen dat de werkgeversadministratie blijft uitgezonderd van een actieve onderzoeksplicht Sw.

Vraag 5.

Hoe beoordeelt u artikel 6 over het screenen van cliënten m.b.t.:

- a) de uitvoerbaarheid en effectiviteit?
- b) de frequentie van de screening van cliënten en het moment waarop dat zou moeten plaatsvinden?
- c) de groep personen die gescreend zouden moeten worden, zijn dit de juiste (bij de cliënt betrokken) partijen?

Zie hiervoor de brief. Kort samengevat waar het werkgevers zou gaan betreffen:

- eenvoudigweg onuitvoerbaar door de zeer, zeer hoge kosten; en
- onmogelijk ineffectief omdat aansluitingen eenvoudigweg, na melding, gecontinueerd blijven.

Vraag 6.

Achtergrond

Naast onderzoek en screening van cliënten is het zeer wenselijk dat instellingen onderzoek en screening verrichten naar bij de cliënt betrokken relaties en deze partijen screenen indien er sprake is van een verhoogd risico op het schenden van sancties of het faciliteren daarvan.

Vraag 6.

In welke gevallen zouden instellingen naast hun cliënten ook onderzoek moeten verrichten naar andere bij de cliënt betrokken partijen? Wat zijn daarbij eventuele denkbare situaties en risicofactoren waarmee rekening gehouden zou moeten worden?

Vragenderwijs leggen pensioenfondsen terug waarom de overheid, die we bekleden met gezag en een monopoly toedelen op inbreuk en (lichamelijke) integriteit, deze taak – ogenschijnlijk – zo lichtvaardig bij marktpartijen belegt. Marktpartijen die op basis van regelgeving, vanuit diezelfde overheid, veelal een vertrouwensrelatie met hun client (moeten) onderhouden. Met het oogmerk op witwassen en terrorismefinanciering is dat, vanwege de complexiteit van structuren, weliswaar te billijken, maar bij

sanctieregelgeving is veelal sprake van reguliere bedrijfsactiviteiten. Als er al sprake zou zijn van evidente risicofactoren dan ligt deze taak op het terrein van de Douane en de organisaties die exportvergunningen verlenen. Daarbij speelt meer en meer mee dat non-discriminatie uitgangspunten vanuit de overheid de laatste tijd nadrukkelijk als tegengeluid worden ingebracht. Dat vraagt vanuit dezelfde overheid consistentie van beleid. Ofwel de overheid vindt bestrijding op zijn plaats ofwel de overheid accepteert bepaalde risico's voor haar ingezetenen.

Vraag 7

Achtergrond

Om inzicht te krijgen in de (mate van) naleving van sanctiemaatregelen en om inzicht te krijgen in de omvang van de bevroren tegoeden en economische middelen zijn er reeds meldplichten ingericht (zie ook overkoepelende vraag 9).

Vraag 7.

- a) Welke verbeteringen ziet u ten aanzien van het huidige systeem van het melden van bevroren tegoeden en economische middelen?
- b) Ziet u meerwaarde in het creëren van een grondslag voor instellingen onder sanctiewettoezicht om (op laagdrempelige wijze) signalen van omzeiling van sancties bij een aangewezen autoriteit te melden? Waarom wel/niet?
- c) Zijn er andere zaken waarover gemeld zou moeten worden?

Pensioenfondsen zien dat de terugkoppeling van bestaande meldingen kan worden verduidelijkt langs de volgende lijnen:

- bevestiging melding;
- bevestiging van de juistheid van de getroffen maatregel;
- bevestiging dat niets anders meer wordt verwacht; en
- vermelding aan welke andere instanties is gemeld.

Daarnaast moet overleg mogelijk zijn met de autoriteit die de melding ontvangt als de betrokken gesanctioneerde natuurlijke of rechtspersoon vragen stelt over bijvoorbeeld een 'asset-freeze'. Pensioenfondsen hebben in

de praktijk behoefte aan zo'n overleg. Mogelijk dat een wettelijke bevoegdheid de autoriteiten de ruimte geeft om zo'n overleg aan te gaan.

Vraag 8

Onder verwijzing naar artikel 9 betreffende uitbesteding:

- a) Hoe kijkt u aan tegen de mogelijkheden van het uitbesteden van werkzaamheden?
- b) Welke mogelijke verruimingen en inperkingen zou u adviseren?
- c) Hoe kijkt u naar beperkingen op het kunnen uitbesteden naar derden in landen waar sancties gelden of een hoog risico is op het overtreden van sancties?

Pensioenfondsen schatten in dat veel werk in het kader van Sw veelal meerdere keren wordt herhaald door meerdere partijen. Samenwerking door bijvoorbeeld één uitbestedingspartij aan te (kunnen) wijzen verdient aanbeveling.

Vraag 9

- a) Hoe kijkt u aan tegen de effectiviteit van de huidige meldsystemen?
- b) Hoe kijkt u aan tegen het idee van het centraliseren van de meldplichten? In welke gevallen en onder welke omstandigheden zou een centraal meldpunt volgens u van meerwaarde zijn?

Pensioenfondsen of hun uitvoerders melden bij De Nederlandsche Bank of bij de Autoriteit Financiële Markten. Bij tijd en wijle doet de vraag zich voor of de asset owner of bijvoorbeeld de vergunninghouder een melding moet doen. Veelal kiezen zij beide voor een eigen melding. Dat is in feite een dubbele melding die tot verwarring bij het registreren kan leiden. Bij het toevoegen van meer partijen lijkt een centraal meldpunt een goede aanpak.

Een centraal meldpunt zou ook de bevoegdheid moeten hebben om beslissingen te nemen of adviezen te geven over het handelen van de melder zoals bevriezen, verkopen etc.

Vraag 10

Hoe kijkt u naar de mogelijkheid van het aanstellen van een beheerder/bewindvoerder bij rechtspersonen?

Pensioenfondsen voeren altijd al beheer over gelden (die via de werkgever worden ontvangen) ten behoeve van het kapitaal van werknemers (die daarvoor uiteindelijk een levenslange uitkering ontvangen).

Vraag 11.

Hoe kijkt u naar de mogelijkheid van het aanstellen van een beheerder/bewindvoerder bij rechtspersonen op eigen verzoek van de rechtspersoon?

Zie het antwoord op vraag 10.

Vraag 12.

Hoe kijkt u naar de mogelijkheid van het aanstellen beheerder/bewindvoerder bij registergoederen (bijv. vastgoed, vliegtuigen en vaartuigen)?

Zie het antwoord op vraag 10.

Vraag 13.

Hoe bezieet u de balans tussen enerzijds de versterking van de uitvoerbaarheid en effectiviteit van sancties via beheer en bewind en anderzijds de proportionaliteit van de inbreuk op het eigendomsrecht die deze systematiek met zich brengt?

Zie het antwoord op vraag 10.

Vraag 14.

Zijn aantekeningen in registers in uw optiek een geschikt middel om de publieke kenbaarheid van sanctiemaatregelen te vergroten? Heeft u ideeën voor een alternatief of aanvullend middel?

Zeker. Zie ook onze vraag in de brief. De Pensioenfederatie ziet meerwaarde en ook noodzaak om pensioenfondsen toegang te geven tot:

- persoons- en adresgegevens van bestuurders;
- persoons- en adresgegevens van uiteindelijke belanghebbenden; en
- de 'aantekening' zoals opgenomen in het geconsulteerde artikel 16c van de Handelsregisterwet.

Vraag 15.

Zijn de nu geïdentificeerde registers voldoende uitputtend om de publieke kenbaarheid van sanctiemaatregelen te vergroten?

De Pensioenfederatie heeft geen verdere suggesties op dit punt.

Wel doen we de suggestie in verband met de toegankelijkheid van sanctie- en terrorismelijsten zelf. Mocht er een 'centraal meldpunt' worden ingericht dan verdient het aanbeveling om, via dit meldpunt, een integraal overzicht op te stellen van:

- VN-sancties;
- EU-sancties;
- Sanctie- en terrorismelijsten van alle EU-lidstaten en EER-landen;
- Sanctie- en terrorismelijsten van de VS;
- Sanctie- en terrorismelijsten van het VK; en
- Sanctie- en terrorismelijsten van de republiek Turkey.

Dit overzicht kan worden verrijkt met:

- het (eerder) gehanteerde BSN;
- het inschrijfnummer/ISIN van een onderneming;
- de datum van centrale vastlegging in het nieuwe register.

Dit overzicht zou integraal in verschillende formaten beschikbaar kunnen zijn. De opzet die ESMA kiest voor Q&A's zien we als een good practice.

Laatste observaties bij de artikelen uit de preconsultatie

De Pensioenfederatie herkent in de voorgestelde artikelen de structuur van de Wwft. In het kader van de herkenbaarheid zou er vanuit die optiek geen aanpassing gewenst zijn. Tegelijkertijd kunnen in de tekst in artikel 6, eerste

en tweede lid de woorden 'een overeenkomst is' worden vervangen door 'overeenstemming bestaat' omdat 'overeenkomst' mogelijk als juridische overeenkomst wordt gelezen terwijl bedoeld is 'een match'.

Een andere suggestie is om de zin: '*Daarbij houdt de instelling rekening met de geldende sanctiemaatregelen en het type cliënt, product, dienst, transactie en leveringskanaal en met landen of geografische gebieden.*' ook toe te voegen aan lid 1 (en mogelijk lid 2) omdat uit de toelichting blijkt dat op een risico gebaseerde manier wordt gescreend. Die manier van werken zou niet alleen bij de periodieke screening tot uitdrukking moeten komen maar ook bij de initiële screening.

Tot slot valt op dat het woord '*client*' en '*cliënten*' wordt gehanteerd. In de definitieve tekst verwachten we een definitie die verduidelijkt dat het om de '*relatie*' zoals bedoeld in de Sw gaat.